

Preventie- en integriteitsbeleid

Organisatie:	Scouting Baden Powell Venlo
Auteur:	Bas van Rijn
Datum:	01-10-2024
Versie:	1

Inleiding

In dit document wordt het Preventie- en integriteitsbeleid van Scouting Baden Powell Venlo beschreven. Dit document zal openbaar gesteld worden op onze website:
www.scoutingbadenpowell.nl

Veelal is de informatie afkomstig van Scouting Nederland. Aangezien wij onder deze organisatie vallen, hebben zij al veel beschreven over dergelijke regels. Elke Scouting Vereniging dient zich te houden aan het Huishoudelijk Regelement van Scouting Nederland, en dient hier tevens niet van af te wijken. Daarin staat ook veel over dergelijke preventie en integriteitsbeleid. Dit document geeft nog eens specifiek aan, welke maatregelen er getroffen dienen te worden voor bijvoorbeeld ongewenst gedrag en etc.

In dit document zullen twee punten nadrukkelijk voorkomen namelijk de Gedragsregels en het Aannamebeleid. Daarbij zal veelal gebruik gemaakt worden van de gegeven documentatie van Scouting Nederland.

Eventuele aanvullende informatie kan in allen tijden opgevraagd worden aan:

Voorzitter
voorzitter@scoutingbadenpowell.nl

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Gedragsregels.....	3
Toelichting gedragscode.....	4
Aannamebeleid.....	7
VOG-aanvraag.....	8
Register tuchtuitspraken.....	10
Bibliografie.....	12

Gedragsregels

Scouting Baden Powell Venlo vindt een veilige fysieke en sociale omgeving voor haar jeugdleden en vrijwilligers belangrijk. Een van de hulpmiddelen daarbij is het gebruik van een gedragscode. Hierin staat wat wel en niet gewenst is in de omgang tussen vrijwilligers en jeugdleden. Veel grenzen in het contact tussen vrijwilligers en jeugdleden binnen Scouting zijn niet eenduidig. Het ene kind wil even op schoot zitten als het troost zoekt, het andere kind heeft behoefte aan een aai over de bol en weer een ander kind vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Hierover kunnen dus nooit precies grenzen worden afgesproken die voor alle kinderen en in alle situaties gelden. Dat is maar goed ook, want voor veel kinderen is aanraking en lichamelijk contact een voorwaarde om te groeien. Maar er is wel één heel duidelijke grens en dat is de grens dat seksuele handelingen en contacten tussen vrijwilligers en jeugdleden die bij ons komen absoluut ontoelaatbaar zijn!

Daarom hebben wij als vereniging voor al onze vrijwilligers een gedragscode opgesteld. Deze is opgenomen in het Huishoudelijk reglement en daardoor voor alle leden van toepassing. De gedragscode vormt een aanvulling op het Wetboek van Strafrecht waarin is opgenomen is wat juridische grenzen zijn in de omgang met minderjarigen.

1. De vrijwilliger zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen het jeugdlid zich veilig en gerespecteerd voelt
2. De vrijwilliger gaat zo om met een jeugdlid dat zijn/haar waardigheid niet wordt aangetast
3. De vrijwilliger dringt niet verder door in het privéleven van het jeugdlid dan functioneel noodzakelijk is.
4. De vrijwilliger onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het jeugdlid. Alle seksuele handelingen, -contacten en -relaties tussen vrijwilliger en jeugdlid tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De vrijwilliger raakt het jeugdlid niet op zodanige wijze aan, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
6. De vrijwilliger gaat tijdens kampen en activiteiten met respect om met jeugdleden en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals slaapzalen, tenten, omkleedruimten, douches etc.
7. De vrijwilliger beschermt het jeugdlid naar vermogen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en ziet er actief op toe dat de gedragscode door iedereen die bij het jeugdlid is betrokken, wordt nageleefd.
8. Als de vrijwilliger gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door het bestuur aangewezen personen.
9. De vrijwilliger krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in de rede zijn.
10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaald gedrag zal de vrijwilliger in de geest van de gedragscode handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door het bestuur aangewezen persoon.

Toelichting gedragscode

In art. 249 van het Wetboek van Strafrecht staat: Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met *gevangenisstraf van* ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie). Daarnaast is iedere vorm van seksuele toenadering met jeugdigen beneden de 16 jaar verboden (Wetboek van Strafrecht: artikel 244, 245, 247, 248a, 249). En het afbeelden maken van seksuele gedragingen van iemand die nog geen 18 jaar is, is ook verboden (Wetboek van Strafrecht: artikel 240b). Daarom hebben wij als vereniging voor al onze vrijwilligers een gedragscode opgesteld. Deze is opgenomen in het Huishoudelijk reglement en daardoor voor alle leden van toepassing. In deze gedragscode wordt gesproken over vrijwilliger en jeugdlid. Onder vrijwilliger wordt in de gedragscode iedereen verstaan die binnen Scouting Nederland volgens het huishoudelijk reglement de functie van kaderlid heeft. Jeugdleden zijn de jeugdleden zoals gedefinieerd in het huishoudelijk reglement.

1. De vrijwilliger zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen het jeugdlid zich veilig en gerespecteerd voelt.

Het kind moet worden gerespecteerd. Er mag geen onderscheid worden gemaakt naar of nadruk worden gelegd op godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of lichamelijke kenmerken. Dat betekent dat het kind zich zowel tijdens de activiteiten van de vereniging, maar ook daarbuiten veilig moet voelen en het gevoel moet hebben dat hij zich - letterlijk - vrij kan bewegen.

2. De vrijwilliger gaat zo om met een jeugdlid dat zijn/haar waardigheid niet wordt aangetast.

Dit betekent dat je een kind / jongere nooit op een manier bejegent die hem in zijn waardigheid aantast. Je onthoudt je van discriminerende, kleinerende of (seksueel) intimiderende opmerkingen en gedragingen. Dit geldt tijdens de activiteiten, maar ook daarbuiten, tijdens alle activiteiten die door of namens de vereniging worden georganiseerd.

3. De vrijwilliger dringt niet verder door in het privéleven van het jeugdlid dan functioneel noodzakelijk is.

In het vrijwilligerswerk komt het veel voor dat men kinderen ook kent vanuit sociale contacten. Maar de vrijwilliger is binnen de vereniging altijd de verantwoordelijke. Binnen de vereniging gaat het niet om vriendschap of andere sociale relatie, maar om de relatie vrijwilliger – jeugdlid. Het is belangrijk dat de vrijwilliger zich bewust is van zijn positie, die ook buiten de vereniging door kan spelen. Het gaat erom dat de vrijwilliger gepaste afstand houdt en niet verder doordringt in het privéleven van het jeugdlid dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel (activiteit) van de vereniging. Bijvoorbeeld: het onnodig vragen stellen over het privéleven, persoonlijke afspraakjes maken, contact opnemen met het kind buiten de activiteiten van de vereniging om, jeugdleden thuis uitnodigen (in een één op één situatie), enzovoort. Binnen Scouting is vaak sprake van verbanden tussen leden die los staan van de contacten binnen de vereniging, zoals bestuursleden of leiding met kinderen op de groep, leiding waarbij jeugdleden ook buurtgenoten zijn e.d. Dit artikel richt zich niet op de contacten die uit deze verbanden komen. Het is wel belangrijk dat de vrijwilliger de lijnen tussen de twee verbanden zo duidelijk mogelijk houdt. Daar waar zijn rol als vrijwilliger van de groep een rol gaat spelen handelt hij in de geest van deze gedragscode.

4. De vrijwilliger onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het jeugdlid. Alle seksuele handelingen, -contacten en -relaties tussen vrijwilliger en jeugdlid tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.

De vrijwilliger mag zijn positie en relatie nooit gebruiken voor doeleinden ten eigen nutte die in strijd zijn met zijn verantwoordelijkheid, of die de grenzen van de relatie overschrijden. Hierbij kan worden gedacht aan:

- Een seksueel / erotisch geladen sfeer scheppen;
- Seksueel getinte opmerkingen en insinuaties, zoals grof taalgebruik of schuine moppen;

- Het stellen van vragen over seks, bijvoorbeeld over masturbatie, frequentie en vormen van vrijen;
- Het jeugdlid op een niet-functionele wijze bekijken en aanraken waarbij de ogen of handen zijn gericht op de geslachtskenmerken;
- Bevrediging van de eigen seksuele verlangens.
- Alle seksuele handelingen en relaties tussen vrijwilligers en jeugdleden tot 18 jaar, of met iemand met een ontwikkelingsachterstand, zijn ontoelaatbaar en strafbaar volgens artikel 249 Wetboek van Strafrecht.

Tussen volwassenen en kinderen / jeugdigen is sprake van een natuurlijk overwicht en dus een machtsverschil. Een kind kan daardoor zaken moeilijker weigeren, of overzien waar het om gaat. Het is aan de volwassene om de grenzen te bewaken. Dit geldt ook voor mensen met een ontwikkelingsachterstand / verstandelijke beperking. De kalenderleeftijd vormt bij hen geen criterium, maar het feit dat zij een achterstand hebben in de verstandelijke en/of emotionele en sociale ontwikkeling.

- Nooit seksuele toenadering zoekt tot kinderen/jongeren en/of een seksueel of erotisch geladen sfeer schept (bijvoorbeeld door het laten zien van porno, of de eigen geslachtsorganen);
- Een kind/jongere nooit gebruikt voor bevrediging van de eigen seksuele en/of agressieve verlangens;
- Nooit (met seksueel gedrag) mag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van het jeugdlid óók niet wanneer hij/zij je daartoe lijkt uit te nodigen, dan wel onomwonden uitnodigt;
- Wanneer er een erotisch/seksueel geladen sfeer mocht ontstaan, of zou kunnen ontstaan, tussen de vrijwilliger en het jeugdlid, de vrijwilliger afstand neemt en de situatie bespreekbaar maakt met medeleiding, het bestuur of de vertrouwenspersoon;
- Wanneer bij de vrijwilliger gevoelens van verliefdheid, maar ook afkeer of agressie ontstaan t.o.v. het kind / de jongere, neemt de vrijwilliger afstand en maakt de situatie bespreekbaar met medeleiding, het bestuur of de vertrouwenspersoon.

5. *De vrijwilliger raakt de het jeugdlid niet op zodanige wijze aan, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden*

Uitgangspunt is dat het jeugdlid het als seksueel getint ervaart. Bijvoorbeeld: het te lang vasthouden van een hand bij begroeten of afscheid nemen, iemand naar je toetrekken, je tegen het kind / de jongere aandrukken, een tongzoen geven, aanraken van billen en borsten, enzovoort. Functionele aanrakingen zijn soms noodzakelijk (een jong of gehandicapt jeugdlid helpen bij het naar de wc gaan) of wenselijk (een jeugdlid troosten) en mits daar geen misbruik van gemaakt wordt, toegestaan. De vrijwilliger moet **ervoor** zorgen dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is, dit contact of deze aanraking niet verkeerd - in de zin van seksueel getint of intimiderend - kan worden geïnterpreteerd. De vrijwilliger houdt bij lichamelijk contact rekening met grenzen die het jeugdlid aangeeft, leeftijd, ontwikkelingsniveau, achtergronden, de specifieke situatie en wat maatschappelijk en/of cultureel als aanvaardbaar wordt gezien.

6. *De vrijwilliger gaat tijdens kampen en activiteiten met respect om met jeugdleden en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals slaapzalen, omkleedruimten, douches etc.*

Met respect betekent in dit beval bijvoorbeeld dat:

- De vrijwilliger en het jeugdlid bij voorkeur niet met zijn tweeën op reis gaan, maar met bijvoorbeeld een extra vrijwilliger of meerdere jeugdleden;
- De vrijwilliger en het jeugdlid in een één op één situatie niet op één kamer slapen; er zijn minstens twee vrijwilligers op een groep kinderen;
- Met respect omgaan met de ruimtes waarin de kinderen zich bevinden, betekent dat het jeugdlid zich daar veilig moet voelen, zijn privacy gewaarborgd is en sociale controle niet is uitgesloten. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan:
- Niet zonder aankondiging de slaapzaal of tent betreden en bij voorkeur in gezelschap van een andere volwassene;
- De deur of tent open laten staan na het binnentreden, tenzij duidelijk is dat beiden behoefte hebben aan een zekere privacy;
- Gesprekken met het kind in een neutrale ruimte worden gehouden (niet in kleedruimte, slaapkamer of tent).

7. De vrijwilliger beschermt het jeugdlid naar vermogen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en ziet er actief op toe dat de gedragscode door iedereen die bij het jeugdlid is betrokken, wordt nageleefd.

De vrijwilliger heeft binnen zijn mogelijkheden de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en het welzijn van het jeugdlid. Indien de vrijwilliger grensoverschrijdend gedrag signaleert is hij verantwoordelijk het ongewenste gedrag te (doen laten) stoppen en te zorgen voor de veiligheid van het kind. De vrijwilliger is alert op signalen die kunnen wijzen op seksueel misbruik / overtreding van de gedragscode.

8. Als de vrijwilliger gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door het bestuur aangewezen personen.

Alle vermoedens of constatering van seksueel misbruik moeten worden gemeld. Het kan zijn dat een jeugdlid een vrijwilliger in vertrouwen neemt en vertelt dat iemand hem/haar misbruikt. De vrijwilliger belooft in een dergelijk geval geen geheimhouding. Feiten van vertrouwelijke aard, aan jou toevertrouwd, moeten te allen tijde worden gerespecteerd. Maar wanneer de belangen van het jeugdlid in het geding zijn, dient de vrijwilliger hiervan melding te maken of tenminste een derde te raadplegen. Indien enigszins mogelijk gebeurt dit in overleg met het jeugdlid.

9. De vrijwilliger krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in de rede zijn.

Door vergoedingen dreigen de objectiviteit van het handelen en de onafhankelijke positie van de vrijwilliger en die van het jeugdlid in het gedrang te komen. Hierdoor kan een voedingsbodem ontstaan voor (seksueel) machtsmisbruik.

10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaald gedrag zal de vrijwilliger in de geest van de gedragscode handelen en zo nodig daarover in contact treden met een door het bestuur aangewezen persoon.

Dit betekent dat de vrijwilliger ook alert is op gedragingen die niet direct als seksueel misbruik of intimidatie zijn te betitelen, maar wel als grensoverschrijdend worden ervaren. Ook in dit geval is het belangrijk dat passende maatregelen worden genomen, zoals het aanspreken van de persoon in kwestie. Desgewenst kan de vrijwilliger de in het protocol genoemde personen raadplegen.

(Scouting Nederland, gedragscode juni 2012)

Aannamebeleid

Intakegesprek

Vrijwilligers, die niet meteen binnen onze vereniging zitten melden zich veelal aan via mail. Dit door een bestuurslid te mailen (vaak de voorzitter, secretaris of ledenadministratie). Als men zich aan heeft gemeld, kan er via mailcontact een afspraak gemaakt worden (intakegesprek) met het bestuur om kennis te maken. Daarbij zal er vaker gerefereerd worden naar de **gedragscodes** die opgesteld zijn door Scouting Nederland, aangezien dit de leidraad is voor onze vereniging. In het intakegesprek / kennismakingsgesprek zal informatie gegeven worden over verschillende zaken namelijk:

- De taak van de vrijwilliger;
- Beschikbaarheid;
- Wederzijdse verwachtingen;

Om de aanmeldprocedure waterdicht te houden dient er tevens een VOG aangevraagd te worden. De procedure hiervoor staat hieronder beschreven onder het kopje: *VOG-aanvraag*

Proefperiode

De nieuw aangemelde vrijwilliger loopt vervolgens een aantal weken mee met de desbetreffende speltak en in die periode dient ook de VOG binnen te zijn.

Evaluatie

Als dit allemaal goed verloopt, zal er een evaluatie volgen met de nieuwe vrijwilliger. Hier kan besproken worden of het wederzijds bevalt. Mocht de vrijwilliger blijven, dan dient er een vrijwilligersovereenkomst (in dit geval aanmeldformulier) ingevuld te worden en dient de gedragscode gelezen en getekend te worden.

VOG als onderdeel van Sociale Veiligheid

Leden hebben recht op een veilige spelomgeving. Het kunnen overleggen van een VOG is één van de stappen waarmee Scouting Nederland een sociaal veilige omgeving voor haar leden creëert. Binnen sociale veiligheid hebben we onder andere afspraken gemaakt over de gedragscode en de omgangsvormen met en naar jeugd- en kaderleden. Sociale veiligheid is een continu proces. VOG is een check aan de voordeur.

Wat is het VOG-beleid van Scouting Nederland?

Scouting Nederland heeft het aanvragen van een VOG voor alle vrijwilligers verplicht gesteld. In artikel 96 en 97 van het Huishoudelijk Regelement (HHR) staat dat kaderleden en buitengewone leden een VOG moeten overleggen. Artikel 92 en 93 bepalen wat kaderleden en buitengewone leden zijn. Onderstaand tref je de teksten aan van genoemde artikelen uit het HHR.

Art. 91 lid 1 HHR

Kaderlid van Scouting Nederland is eenieder met een functie binnen Scouting Nederland en die als zodanig, na aanmelding, door of namens het landelijk bestuur is geaccepteerd.

Art. 96 lid 3 sub e HHR

Voor het uitoefenen van een functie binnen Scouting Nederland is het noodzakelijk dat betrokkene aan het betreffende bestuur een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG), afgegeven door het Ministerie van Veiligheid en Justitie, heeft overlegd waaruit blijkt dat tegen de benoeming geen bezwaar bestaat. De Verklaring Omtrent het Gedrag dient vóór (eerste) benoeming aangevraagd te worden voor de functieaspecten die relevant zijn voor de functie, waaronder in ieder geval de aspecten binnen de risicogebieden Personen en Informatie. Het betreffende organisatieonderdeel bepaalt welke aanvullende aspecten relevant zijn en in welke gevallen een nieuwe VOG gewenst is. Bij overstap naar een ander organisatieonderdeel dient opnieuw een VOG overlegd te worden. Na benoeming in de functie is het kaderlid bevoegd zijn/haar functie, binnen de aangegeven kaders van het functieprofiel uit te oefenen.

Art. 93 lid 1 HHR

Buitengewoon lid van Scouting Nederland is ieder die geen kaderlid of jeugdlid is en als zodanig, na aanmelding, door of namens het landelijk bestuur is geaccepteerd. Art. 97 lid 2 HHR

a) n.v.t.

b) *Voordat betrokkene buitengewoon lid kan worden, dient betrokkene aan het betreffende bestuur een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG), afgegeven door het Ministerie van Veiligheid en Justitie, te overleggen waaruit blijkt dat tegen de benoeming geen bezwaar bestaat.*

c) *De Verklaring Omtrent het Gedrag dient te worden aangevraagd voor in ieder geval de functieaspecten binnen de risicogebieden Personen en Informatie. Het betreffende organisatieonderdeel bepaalt welke aanvullende aspecten relevant zijn en in welke gevallen een nieuwe VOG gewenst is.*

Bij overstap naar een ander organisatieonderdeel dient opnieuw een VOG overlegd te worden.

Wat betekent het voorgaande in de praktijk?

- Een kaderlid en buitengewoon lid moeten een VOG hebben passend bij de functie en het niveau/organisatie;
- Een plusscout (18 jaar en ouder) is een buitengewoon lid en VOG-plichtig ongeacht of wel of niet met jeugdleden wordt omgegaan;
- Indien roverscouts (18-21 jr) en explorers (15-18 jr) uitsluitend jeugdlid zijn dan hoeven zij geen VOG te overleggen;
- Als een explorer/roverscout ook kaderlid of buitengewoon lid is bij de groep, de regio of het land, dan moet wél een VOG worden overlegd passend bij de functie en het niveau/organisatie;
- De VOG-plicht geldt ook voor een minderjarige die een kaderfunctie heeft (bijvoorbeeld een 17-jarige beverleidinggevende);

- VOG is een momentopname (check bij de voordeur). Er is geen geldigheidsduur gekoppeld aan de VOG. Het organisatieonderdeel bepaalt zelf of en hoe vaak een VOG-aanvraag herhaald moet worden.

Justis

De screeningsautoriteit van de overheid is Justis. Deze instantie screent of een persoon wel of geen VOG krijgt. Justis kan een screening uitvoeren op 8 risicogebieden: 1) informatie 2) geld 3) goederen 4) diensten 5) zakelijke relaties 6) proces 7) aansturen organisatie 8) personen. Als de VOG voor de aangevraagde risicogebieden is goedgekeurd stuurt Justis de VOG per post naar de betrokkene. Als de VOG wordt afgewezen, kan de betrokkene evt. bezwaar maken en beroep aantekenen.

Voor kaderleden en buitengewone leden wordt een VOG aangevraagd voor de functieaspecten die relevant zijn voor de functie. Minimaal moet een VOG worden aangevraagd voor de risicogebieden personen en informatie. Ieder organisatieonderdeel bepaalt zelf welke aanvullende risicogroepen worden meegenomen in de screening.

Voor vrijwilligers binnen de landelijke vrijwilligersorganisatie wordt minimaal gescreend op informatie, geld, aansturing en personen.

Aanvraagprocedure en registratie

De gegevensbeheerder of groepsbegeleider vraagt de VOG aan voor de vrijwilliger. Als Justitie de VOG heeft verstrekt aan de vrijwilliger dient deze het origineel aan het bestuur te overleggen. De secretaris of gegevensbeheerder registreert de VOG in Scouts Online (SOL) en bewaart de papieren VOG in haar administratie.

Handhaving

Elke organisatie wordt geacht op de hoogte te zijn van het HHR en daarnaar te handelen. Blijft een VOG uit dan start het organisatieniveau de procedure van ontheffing uit functie (art. 106 ev HHR) of opzegging lidmaatschap (art. 111 ev HHR). Betrokkene kan tegen de maatregelen bezwaar aantekenen en eventueel in beroep gaan.

(Scouting Nederland, Huidig beleid over de Verklaring Omtrent Gedrag, november 2021)

Tevens wordt er door Scouting Nederland een uitgebreider document beschikbaar gesteld die te vinden is onder deze [link](#).

Register tuchtspraken

Scouting Nederland, de organisatie waar Scouting Robert Kennedy Groep lid uitmaakt heeft een eigen systeem voor een dergelijke tucht register. Hieronder staat de werking uitgelegd.

Wat is de 'zwarte lijst'?

De zogenoemde 'zwarte lijst' is een registratie van namen van personen die geen lid (meer) mogen blijven of worden van Scouting Nederland. De namen zijn op deze lijst gezet om te voorkomen dat deze personen de (leden van) de vereniging schade berokkenen. Deze lijst wordt in de volksmond wel 'zwarte lijst' genoemd, maar officieel heet het 'registratiesysteem'.

Wie komt in het registratiesysteem te staan?

Er moet wel een gerechtvaardigd belang zijn voor onze vereniging om iemand in het registratiesysteem te zetten. Scouting Nederland heeft een aantal criteria (doelomschrijvingen) laten vastleggen bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Iemand kan in deze lijst worden gezet als bekend is dat hij of zij zich schuldig heeft gemaakt aan een ernstige overtreding van de statuten en/of het Huishoudelijk Reglement van onze vereniging, een zedendelict of vermogensdelict heeft begaan of zich schuldig heeft gemaakt aan mishandeling. Het bewaren van geregistreerde persoonsgegevens valt onder de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Op de naleving van de Wbp wordt toegezien door het CBP. Scouting Nederland heeft voldaan aan de vereisten om een dergelijke registratielijst op te stellen en te gebruiken. Dit betekent dat het bestaan van een registratielijst binnen onze vereniging gerechtvaardigd is. Scouting Nederland dient daarmee het belang van de vereniging en haar leden.

Hoe is de procedure om iemand in het registratiesysteem te kunnen zetten?

Voor een procedure is de doelomschrijving belangrijk. Een persoon moet zich dus schuldig hebben gemaakt aan een ernstige overtreding van de statuten en/of het Huishoudelijk Reglement van Scouting Nederland, een zedendelict, vermogensdelict of aan mishandeling. Dit moet wel worden

ondersteund door informatie in de vorm van een dossier waarin de feiten staan die het rechtvaardigen dat betrokkene in het registratiesysteem kan worden gezet. Het landelijk bestuur zal op basis van het dossier moeten beslissen over het al dan niet registreren van het betreffende lid. De betrokken persoon moet vervolgens gehoord worden en op de hoogte worden gesteld (door het landelijk bestuur) van zijn of haar vermelding in het registratiesysteem. Doorgaans gaat een registratie gepaard met een procedure tot ontzetting of opzegging van onze vereniging maar dat hoeft niet. Voor het vermelden in het registratiesysteem is in principe alleen de doelomschrijving van belang. Daarom kunnen zowel leden als ex-leden in het registratiesysteem worden gezet. In de praktijk zal een geregistreerde die nog lid is uiteraard niet meer mogen functioneren en is hij of zij op non-actief gesteld of uit zijn of haar functie ontheven. Het kan zijn dat dan bijvoorbeeld een strafprocedure afgewacht wordt, voordat meer maatregelen worden genomen. Ontzetting of opzegging van het lidmaatschap betekent dat hij of zij geen lid meer mag worden van Scouting Nederland. Een opname in het registratiesysteem (registratielijst) is daarom gekoppeld aan deze procedures.

- Functieonthefing houdt in dat betrokkene de functie niet meer mag uitoefenen.
- Op non-actiefstelling is een maatregel waarbij betrokkene gedurende een periode van onderzoek geen functie(s) meer mag uitoefenen.

Zie voor de procedures met betrekking tot ontzetting, opzegging, op non-actiefstelling en functieonthefing het Huishoudelijk Reglement van Scouting Nederland.

Hoe weet ik of iemand in het registratiesysteem staat?

Als iemand in het registratiesysteem is gezet, is dit in de ledenadministratie alleen in te zien door degenen die daarvoor zijn geautoriseerd, zoals de coördinator juridische zaken op landelijk niveau. Bij inschrijving van een nieuw kaderlid in de ledenadministratie zal de gegevensbeheerder een melding krijgen dat inschrijven niet mogelijk is en dat contact opgenomen moet worden met de afdeling Juridische zaken van Scouting Nederland. Hier kan meegedeeld worden of het niet kunnen inschrijven het gevolg is van plaatsing in het registratiesysteem.

Het is niet geoorloofd om zonder enige aanleiding een overzicht te krijgen van de personen die in het registratiesysteem staan bij Scouting Nederland. Wel mag navraag worden gedaan als getwijfeld wordt over iemand die de groep wil aannemen. Je kunt dan contact opnemen met juridische zaken van het landelijk servicecentrum. Ook zal bij inschrijvingen voor grote evenementen vaak gecheckt worden of degenen die zich aangemeld hebben, in het registratiesysteem staan.

Hoe zit het met de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en het registratiesysteem?

In het Huishoudelijk Reglement staat opgenomen dat voor kaderleden en buitengewone leden de verplichting bestaat om een Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen. Deze regel is van toepassing op alle vrijwilligers (ook plusscouts) die bij Scouting Nederland een functie krijgen en geldt voor alle geledingen binnen Scouting Nederland. De hoofdregel is dat voordat iemand voor de eerste keer in een functie kan worden benoemd, in elke organisatie een VOG dient te worden overlegd aan het desbetreffende bestuur. Het bestuur van de groep/organisatie moet zorgen voor het overleggen van de VOG en loopt een eventueel risico aansprakelijk gesteld te worden als zij deze regel niet toepast. De verantwoordelijkheid rondom het aannemen van nieuwe vrijwilligers gaat verder dan het vragen om een VOG. Deze wordt nl. alleen geweigerd als iemand bekend is bij justitie en de delicten een risico vormen voor de functie waarin iemand benoemd zal worden. Het aannamebeleid moet daarom ook bestaan uit een intakegesprek, waarin de motivatie om vrijwilliger te worden besproken wordt, onderschrijving van de gedragscode en bespreking van omgangsregels. Daarnaast kan je vragen om referenties welke je kunt raadplegen. Is er enige twijfel over de aspirant vrijwilliger, dan is het advies niet tot benoeming over te gaan.

Wat gebeurt er als betrokkene zich toch weer als lid aanmeldt?

Als het goed is geeft de ledenadministratie bij inschrijving aan dat deze niet wordt geaccepteerd, overigens zonder dat gemeld wordt waarom. Bij het team juridische zaken is bekend wie in het registratiesysteem staan. In de ledenadministratie staat het ook, maar het is alleen leesbaar voor een beperkt aantal personen.

(Scouting Nederland, Zwarte lijst, juni 2015)

Bibliografie

- Scouting Nederland, (2012, juni). *Gedragscode*. Opgehaald van Gedragscode:
<https://www.scouting.nl/downloads/bestuur-en-organisatie/veiligheid/socialeveiligheid/310-gedragscode>
- Scouting Nederland, (2022, april). *Zwarte lijst*. Opgehaald van
<https://www.scouting.nl/downloads/ondersteuning/veiligheid/sociale-veiligheid/2534zwarte-lijst/file>
- Scouting Nederland, (2021, november). *Infoblad Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)*. Opgehaald van <https://www.scouting.nl/ondersteuning/veiligheid-en-gezondheid/sociale-veiligheid/voorkomen/verklaring-omtrent-het-gedrag>